

การศึกษากลวิธีการแปลนามวลีในข้อเขียนประเภทวรรณสาร
จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

หนังสืออ้างอิง
ใช้เพื่อประโยชน์ในการศึกษา

สุดา มงคลสิทธิ์

7/1000 6959

24 ส.ค. 2546

161263

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤษภาคม 2545

ISBN 974-616-558-5

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาลี นิสสัยสุข)

..... กรรมการ
(ดร. สุชาดา รัตนวณิชช์พันธ์)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาลี นิสสัยสุข)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ชูจิตต์ เขียวสมบุญ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมหมาย แจ่มกระจ่าง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดารณี ภูมิวรรณ)

..... กรรมการ
(ดร. สุชาดา รัตนวณิชช์พันธ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ .๑1.. เดือน ..พฤษภาคม..... พ.ศ. 2545..

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มาลี นิสสัยสุข ซึ่งเป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ดร. สุชาดา รัตนวานิชพันธ์ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ปรีกษา และเอาใจใส่ตลอดมา ทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาหาความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบปากเปล่าทุกท่านที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ภรดา ศักดา กิจเจริญ อธิการเจ้าคณะเขตคาเบรียลแห่งประเทศไทย และภรดา อาจิณ เต่งตระกูล ผู้อำนวยการโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา เป็นอย่างสูงที่ให้โอกาสและให้การสนับสนุนด้านทุนการศึกษาเป็นอย่างดี

ท้ายสุด ขอขอบคุณทุก ๆ ท่านที่มีส่วนช่วยให้การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดี และ ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่และญาติพี่น้อง ที่ได้เป็นกำลังใจเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

สุดา มงคลสิทธิ์

42910541 : สาขาวิชา : ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ; ศศ.ม. (ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร)

คำสำคัญ : กลวิธีการแปล / นามวลี / ข้อเขียนประเภทอรรถสาร

ผู้ดา มงคลสิทธิ์ : การศึกษากลวิธีการแปลนามวลีในข้อเขียนประเภทอรรถสารจาก
ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย (A STUDY OF TRANSLATING STRATEGIES OF NOUN
PHRASES IN SELECTED INFORMATIVE TEXTS FROM ENGLISH TO THAI) อ.ที่ปรึกษา :
มาลี นิสสัยสุข Ph.D., สุชาดา รัตนวณิชย์พันธ์ Ph.D., 326 หน้า. ISBN 974-616-558-5

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์กลวิธีการแปลนามวลีในข้อเขียนประเภทอรรถ
สารจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย และศึกษาปัญหาที่ผู้วิจัยพบจากการวิเคราะห์ข้อมูล กลุ่ม
ตัวอย่าง ประกอบด้วย นามวลีภาษาอังกฤษกับบทแปลภาษาไทยซึ่งมีโครงสร้างต่างๆ รวมทั้งสิ้น
20 ประเภท จำนวน 538 ตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์กลวิธีการแปล
มี 4 แบบ ได้แก่ กลวิธีการแปลแบบตรงตัว การปรับคำแปล การเพิ่มคำแปล และการละไม่แปล

ผลการวิจัยพบว่า กลวิธีการแปลนามวลีภาษาอังกฤษในข้อเขียนประเภทอรรถสาร
ร้อยละ 65.24 ใช้กลวิธีการปรับคำแปล ซึ่งมีทั้งสิ้น 10 รูปแบบ คือ การปรับคำแปลโดยการไม่ละ
คำแปลคำนำหน้าคำนาม การละไม่แปลความหมายพหูพจน์ การละไม่แปลคำแสดงความเป็น
เจ้าของ การเพิ่มคำต่างๆ หน้าจำนวนตัวเลข การเปลี่ยนโครงสร้างจากนามวลีในภาษาอังกฤษ
เป็นรูปอนุประโยคหรือรูปประโยคในภาษาไทย รวมทั้งการเปลี่ยนหน้าที่จากนามวลีเป็นกริยาวลี
หรือวิเศษณ์วลี การเปลี่ยนวาทจากรูป passive voice เป็น active voice และการปรับสำนวน
ภาษา ส่วนกลวิธีการแปลแบบตรงตัวพบร้อยละ 28.81 โดยแปลนามวลีตรงตามรูป หน้าที่และ
ความหมายเหมือนในต้นฉบับภาษาอังกฤษทุกคำ กลวิธีการเพิ่มคำแปลพบร้อยละ 3.72 มี 4
รูปแบบ คือ การใช้คำจากกลุ่ม การอธิบายความเพิ่มเติม การแปลเพิ่มความวิสามานยนาม และ
การแปลซ้ำข้อความเดิมที่ได้กล่าวถึงมาแล้ว และการละคำแปล พบในอัตราส่วนร้อยละ 2.23 มี
4 รูปแบบเช่นกัน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการละข้อความ ที่กล่าวถึงมาแล้วในบริบท ส่วนปัญหาการแปล
ที่พบจากการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การเลือกใช้คำเชื่อมระหว่างคำนามหลักกับส่วนขยายและการ
เลือกใช้รูปโครงสร้างในภาษาไทยให้มี ความหมายและลีลาการเขียนอย่างข้อความในภาษา
ต้นฉบับ

42910541 : MAJOR : ENGLISH FOR COMMUNICATION ;

M.A. (ENGLISH FOR COMMUNICATION)

KEYWORD : TRANSLATING STRATEGIES / NOUN PHRASES / INFORMATIVE TEXTS

SUDA MONGKOLSIT : A STUDY OF TRANSLATING STRATEGIES OF NOUN
PHRASES IN SELECTED INFORMATIVE TEXTS FROM ENGLISH TO THAI. THESIS

ADVISOR : MALEE NISSAISOOK Ph.D., SUCHADA RATTANAWANICHPHAN Ph.D.

326 P. ISBN 974-616-558-5

The aims of this study were to investigate translating strategies of noun phrases in selected informative texts from English to Thai and to identify the problems of translation. A sample of 538 English noun phrases and their translation were used in this study. The four criteria used in analyzing the translating strategies were literal translation, adaptation, addition, and omission.

The findings revealed that 65.24 percent of English noun phrases were translated by adaptation which included ten techniques ; omitting determiners, plural meanings, or possessive words, adding some words before numeral, changing the forms of noun phrases or clauses or sentences, changing the functions of noun phrases into verb phrases or adjectival phrases, changing passive voice into active voice, and paraphrasing. Literal translation was found in 28.81 percent of the examples by translating those English noun phrases directly in form, function and meaning as in the original texts. Small percentage (3.72%) of translating strategies was by addition which consisted of using more general words, explaining more information, adding the meanings of proper nouns and reduplicating. Omission was found in 2.23 percent of the examples which mostly meant deleting old information from the text. The problems in analyzing the translating strategies came from 2 main points ; selecting the connectors between head nouns and modifiers, and selecting the forms in translation in order to have equivalent meanings as in the original texts.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	4
นิยามเฉพาะศัพท์.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
ลักษณะของข้อเขียนประเภททอรรถสาร.....	6
ลักษณะโครงสร้างภาษาของนามวลีในภาษาอังกฤษ.....	7
ความหมายของนามวลีในภาษาอังกฤษตามแนวภาษาศาสตร์โครงสร้าง.....	8
โครงสร้างภาษาศาสตร์ของนามวลีในภาษาอังกฤษ.....	8
หน้าที่เชิงภาษาศาสตร์ของนามวลีในภาษาอังกฤษ.....	15
เปรียบเทียบลักษณะของนามวลีในภาษาอังกฤษและภาษาไทย.....	16
แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการแปล.....	18
คำจำกัดความของการแปล.....	18
ทฤษฎีการแปล.....	20

ชนิดของการแปล.....	24
กลวิธีการแปล.....	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแปล.....	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการแปล.....	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการแปล.....	35
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	37
การเลือกข้อเขียนประเภทวรรณสารเพื่อการวิเคราะห์.....	37
เกณฑ์การเลือกข้อเขียนต้นฉบับและข้อเขียนฉบับแปล.....	37
เกณฑ์การกำหนดจำนวนข้อเขียน.....	38
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	41
การกำหนดโครงสร้างนามวลีที่ใช้ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	41
การเลือกโครงสร้างนามวลีสำหรับเก็บข้อมูล.....	43
การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
เกณฑ์การวิเคราะห์กลวิธีการแปล.....	44
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
กลวิธีการแปลนามวลี โครงสร้างที่ 1 determiner + head noun.....	47
กลวิธีการแปลนามวลี โครงสร้างที่ 2 determiner + premodifier + head noun.....	59
กลวิธีการแปลนามวลี โครงสร้างที่ 3 determiner + head noun + postmodifier.....	68
กลวิธีการแปลนามวลี โครงสร้างที่ 4 determiner + premodifier + head noun + postmodifier.....	81
กลวิธีการแปลนามวลี โครงสร้างที่ 5 nominalization.....	85
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	99
กลวิธีการแปลนามวลีภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย.....	99

บทที่

หน้า

ปัญหาการแปลที่พบจากการวิเคราะห์ข้อมูล..... 102

ข้อเสนอแนะ..... 104

บรรณานุกรม..... 106

ภาคผนวก..... 113

ภาคผนวก ก..... 114

ภาคผนวก ข..... 161

ภาคผนวก ค..... 200

ภาคผนวก ง..... 261

ภาคผนวก จ..... 277

ประวัติย่อของผู้วิจัย..... 313

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 องค์ประกอบของนามวลีภาษาอังกฤษ.....	11
2 เปรียบเทียบลักษณะของนามวลีในภาษาอังกฤษและภาษาไทย.....	16
3 กลวิธีการเปลี่ยนนามวลีโครงสร้าง 1.1 article + head noun.....	47
4 กลวิธีการเปลี่ยนนามวลีโครงสร้าง 1.2 demonstrative + head noun.....	51
5 กลวิธีการเปลี่ยนนามวลีโครงสร้าง 1.3 possessive + head noun.....	52
6 กลวิธีการเปลี่ยนนามวลีโครงสร้าง 1.4 quantifier + head noun.....	55
7 กลวิธีการเปลี่ยนนามวลีโครงสร้าง 1.5 numeral + head noun.....	57
8 กลวิธีการเปลี่ยนนามวลีโครงสร้าง 2.1 determiner + descriptive adjective + head noun.....	60
9 กลวิธีการเปลี่ยนนามวลีโครงสร้าง 2.2 determiner + participle + head noun.....	62
10 กลวิธีการเปลี่ยนนามวลีโครงสร้าง 2.3 determiner + noun adjunct + head noun....	64
11 กลวิธีการเปลี่ยนนามวลีโครงสร้าง 2.4 determiner + compound-adjectives + head noun.....	66
12 กลวิธีการเปลี่ยนนามวลีโครงสร้าง 3.1 determiner + head noun + relative clause...	69
13 กลวิธีการเปลี่ยนนามวลีโครงสร้าง 3.2 determiner + head noun + prepositional phrase.....	71
14 กลวิธีการเปลี่ยนนามวลีโครงสร้าง 3.3 determiner + head noun + adjectival phrase.....	73
15 กลวิธีการเปลี่ยนนามวลีโครงสร้าง 3.4 determiner + head noun + participial phrase.....	74
16 กลวิธีการเปลี่ยนนามวลีโครงสร้าง 3.5 determiner + head noun + infinitive phrase.....	76
17 กลวิธีการเปลี่ยนนามวลีโครงสร้าง 3.6 determiner + head noun + apposition.....	79

18 กลวิธีการเปลี่ยนนามวลีโครงสร้าง 4.1 determiner + premodifier + head noun + postmodifier.....	82
19 กลวิธีการเปลี่ยนนามวลีโครงสร้าง 5.1 nominal that-clause.....	85
20 กลวิธีการเปลี่ยนนามวลีโครงสร้าง 5.2 nominal relative clause.....	89
21 กลวิธีการเปลี่ยนนามวลีโครงสร้าง 5.3 nominal to-infinitive phrase.....	91
22 กลวิธีการเปลี่ยนนามวลีโครงสร้าง 5.4 nominal -ing phrase.....	93
23 สรุปจำนวนร้อยละในการเปลี่ยนนามวลีภาษาอังกฤษทุกโครงสร้าง.....	96
24 การเปรียบเทียบบทแปลโครงสร้าง 1.1 article + head noun.....	115
25 การเปรียบเทียบบทแปลโครงสร้าง 1.2 demonstrative + head noun.....	124
26 การเปรียบเทียบบทแปลโครงสร้าง 1.3 possessive + head noun.....	132
27 การเปรียบเทียบบทแปลโครงสร้าง 1.4 quantifier + head noun.....	141
28 การเปรียบเทียบบทแปลโครงสร้าง 1.5 numeral + head noun.....	151
29 การเปรียบเทียบบทแปลโครงสร้าง 2.1 determiner + descriptive adjective + head noun.....	162
30 การเปรียบเทียบบทแปลโครงสร้าง 2.2 determiner + participle + head noun.....	172
31 การเปรียบเทียบบทแปลโครงสร้าง 2.3 determiner + noun adjunct + head noun.....	181
32 การเปรียบเทียบบทแปลโครงสร้าง 2.4 determiner + compound-adjectives + head noun.....	190
33 การเปรียบเทียบบทแปลโครงสร้าง 3.1 determiner + head noun + relative clause.....	201
34 การเปรียบเทียบบทแปลโครงสร้าง 3.2 determiner + head noun + prepositional phrase.....	212
35 การเปรียบเทียบบทแปลโครงสร้าง 3.3 determiner + head noun + adjectival phrase.....	222
36 การเปรียบเทียบบทแปลโครงสร้าง 3.4 determiner + head noun + participial phrase.....	224
37 การเปรียบเทียบบทแปลโครงสร้าง 3.5 determiner + head noun + infinitive phrase.....	238

38 การเปรียบเทียบบทแปลโครงสร้าง 3.6 determiner + head noun + apposition	246
39 การเปรียบเทียบบทแปลโครงสร้าง 4 determiner + premodifier + head noun + postmodifier	262
40 การเปรียบเทียบบทแปลโครงสร้าง 5.1 nominal that-clause.....	278
41 การเปรียบเทียบบทแปลโครงสร้าง 5.2 nominal relative clause.....	284
42 การเปรียบเทียบบทแปลโครงสร้าง 5.3 nominal to-infinitive phrase.....	292
43 การเปรียบเทียบบทแปลโครงสร้าง 5.4 nominal -ing phrase.....	302

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

- 1 สรุปจำนวนความถี่กลวิธีการเปลี่ยนวลีในข้อเขียนประเภทวรรณสารจากภาษาอังกฤษ
เป็นภาษาไทย..... 98